

Datum : 16 november 2021

Portefeuillehouder : Rob Peperzak

Zaaknummer : 532471

Status : Openbaar

Gemeenteraad : N.v.t.

Onderwerp : beslissing op bezwaar kunstwerk Veedijk

SAMENVATTING

Op 17 mei 2021 is er een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een tijdelijk (voor maximaal tien jaar) kunstwerk aan de Veedijk te Ottersum, kadastraal bekend gemeente Ottersum nummer 125 sectie F. Het kunstwerk 'de Grenskapel' is ontworpen door kunstenaar Frank Havermans en is onderdeel van het project Kapellenbaan. Het college heeft 13 bezwaarschriften ontvangen tegen de verleende vergunning.

De bezwaarschriften zijn behandeld op de hoorzitting van dinsdag 7 september 2021. De Commissie Bezwaarschriften Gennep stelt zich op het standpunt dat een deugdelijke ruimtelijke onderbouwing ontbreekt. De aanvraag is daarom als nog voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Zij hebben positief geadviseerd.

VOORSTEL

Het college besluit

Het bestreden besluit in stand te laten en de vergunning voor het plaatsen van het tijdelijke kunstwerk te Veedijk te Ottersum definitief te verlenen.

BESLUIT

Datum : 23-11-2021

Het college besluit

het bestreden besluit in stand te laten en de vergunning voor het plaatsen van het tijdelijke kunstwerk te Veedijk te Ottersum definitief te verlenen.

AANLEIDING

Op 17 mei 2021 is er een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een tijdelijke (voor maximaal tien jaar) kunstwerk aan de Veedijk te Ottersum, kadastraal bekend gemeente Ottersum nummer 125 sectie F. Het kunstwerk is ontworpen door kunstenaar Frank Havermans en is onderdeel van het project Kapellenbaan. Het college heeft 13 bezwaarschriften ontvangen tegen de verleende vergunning.

De bezwaarschriften zijn behandeld op de hoorzitting van dinsdag 7 september 2021.

BESTUURLIJKE EN JURIDISCHE KADERS

- Kunst en Cultuurbeleid gemeente Gennepe
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Algemene wet bestuursrecht
- Bestemmingsplan Buitengebied Gennepe (geconsolideerde versie)

ADVIES

De ambtelijke organisatie stelt aan het college van burgemeester en wethouders voor: Het bestreden besluit in stand te laten en de vergunning voor het plaatsen van het tijdelijke kunstwerk te Veedijk te Ottersum definitief te verlenen.

NADERE ONDERBOUWING / ARGUMENTEN

Op 24 maart 2021 heeft het college een aanvraag ontvangen voor het plaatsen van een tijdelijk kunstwerk aan de Veedijk te Ottersum voor een periode van maximaal 10 jaar. Het kunstwerk komt 2,5 meter op Nederlandse grondgebied en 2,5 meter op Duits grondgebied te staan. Het kunstwerk is ontworpen door kunstenaar Frank Havermans, en is onderdeel van het project Kapellenbaan dat wordt gerealiseerd door Stichting Cultuur Zonder Grenzen. Dit is het tweede kunstwerk in het kader van dit project, eerder is het kunstwerk 'Panta' van Joep van Lieshout geplaatst op de Niersdijk.

In Duitsland komt het kunstwerk op grond van een particulier grondeigenaar te staan. Stichting Cultuur Zonder Grenzen heeft een overeenkomst met de grondeigenaar voor het plaatsen van dit kunstwerk. De locatie van het kunstwerk is in overleg met de gemeente Goch tot stand gekomen. De gemeente Goch heeft met een brief aangegeven erg enthousiast te zijn over een kunstwerk op die locatie, het project Kapellenbaan en het kunstwerk van Frank Havermans. Stichting Cultuur Zonder Grenzen is samen met de gemeente Goch de mogelijkheden aan het zoeken om met het project Kapellenbaan de grens over te gaan.

Bezwaren

Er zijn drie bezwaren ontvangen van bewoners aan de Veedijk, de overige tien bezwaren zijn ingediend door bewoners uit Hommersum, Duitsland. Het betreft 13 nagenoeg identieke bezwaren. De bezwaarmakers hebben zich samen ingezet om het plaatsen van het kunstwerk tegen te gaan.

Samengevat voeren de betrokkenen ten aanzien van het bestreden besluit nu aan dat het kunstwerk associaties oproept met een oorlogswapen. De beoogde locatie waar het kunstwerk geplaatst zal worden, is de plek waar ruim 80 jaar geleden vijandelijke troepen Nederland binnentrokken. Hierdoor vinden ze de locatie en de uitstraling van het kunstwerk ongepast. Zie verslag Commissie Bezwaarschriften Gennep (CBG).

Verweer gronden bezwaar

Het perceel waar het kunstwerk op geplaatst zal worden, maakt onderdeel uit van in het bestemmingsplan 'Uitbreidingsplan in hoofdzaken gemeente Gennep'. Het plan is in strijd met dit bestemmingsplan omdat er geen kunstwerken mogen worden geplaatst op deze gronden. Het college kan een omgevingsvergunning verlenen in strijd met het bestemmingsplan indien er aangetoond wordt dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. In onderhavige geval bestaat er geen ruimtelijke belemmeringen tegen de plaatsing van het tijdelijke kunstwerk. Voor deze aanvraag is geen welstandsadvies gevraagd omdat het hier gaat om een tijdelijk bouwwerk, geen gebouw zijnde. De vergunning is voor maximaal tien jaar verleend. De gemeente Gennep heeft de vergunning verstrekt omdat de uitstraling van het kunstwerk niet zodanig is dat er gesproken kan worden van een onevenredige afbreuk aan het straat- en bebouwingsbeeld.

Advies Commissie Bezwaarschriften Gennep (CBG)

De commissie stelt zich op het standpunt dat het college in eerste instantie gebonden is aan een objectieve ruimtelijke motivering en in de regel niet in de subjectiviteit treedt. Gelet op de bezwaargronden van de bezwaarmakers is de CBG van mening dat een goede ruimtelijke motivering ontbreekt en de belangen niet voldoende zijn afgewogen. De commissie heeft de gemeente Gennep daarom geadviseerd om het initiatief alsnog voor te leggen aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Het volledige advies van de CBG is opgenomen in de bijlage.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

Er bestaat een kans dat de bezwaarmakers in hoger beroep gaan als de omgevingsvergunning wordt verstrekt. Er zijn drie bezwaren ontvangen van bewoners aan de Veedijk, de overige tien bezwaren zijn ingediend door bewoners uit Hommersum, Duitsland.

Voor Kapellenbaan is het risico dat het project niet op tijd wordt afgerond en er dus geen verantwoording gestuurd kan worden naar de fondsen die cofinanciering leveren. Dit heeft financiële gevolgen voor Stichting Cultuur Zonder Grenzen.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Het project Kapellenbaan leidt mensen langs moderne en traditionele kunstobjecten en bestaand erfgoed. De route bestaat uit kunstwerken van gerenommeerde artistieke 'grensverleggers' die met het thema 'rust en bezinning' aan de slag zijn gegaan. De werken zijn

uniek gesitueerd om zo verbinding te maken met het bijzondere landschap én met de regionale culturele en maatschappelijke tradities.

Het betekent voor de inwoners van Gennep dat er meer kunst en cultuurhistorie beleefbaar is in de openbare ruimte. Kunst en cultuurhistorie in de openbare ruimte bevorderen kennis over het verleden en dragen bij aan waardering en koestering voor het culturele erfgoed.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

De Commissie Bezwaarschriften Gennep heeft de gemeente Gennep geadviseerd om het initiatief alsnog voor te leggen aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK). Dit heeft de gemeente Gennep gedaan, en zij hebben positief geadviseerd over deze aanvraag. Het volledige advies is opgenomen in de bijlage.

Advies CRK

De CRK heeft zijn enthousiasme uitgesproken over het project Kapellenbaan en het kunstwerk 'de Grenskapel'. Het kunstwerk laat op bijzondere wijze de verbondenheid zien tussen Nederland en Duitsland. De openingen van het kunstwerk zorgen ervoor dat de grens op een andere manier wordt beleefd. Met name doordat de bezoeker via de twee langsbuizen naar de Duitse en Nederlandse grens kan kijken. De langsbuis naar de Duitse grens biedt bovendien een zichtrelatie met de Mariakapel, die wederom refereert aan het fenomeen grenskapel. De associaties zoals beschreven door de bezwaarmakers zijn dan ook niet ter sprake gekomen bij de CRK. Dit bevestigt voor de gemeente Gennep dat deze associaties niet herkenbaar zijn, en dat de beleving van het kunstwerk bezoekers juist op bijzondere wijze de band tussen Gennep en Goch laat zien.

'De Grenskapel'

Het thema 'de grens' is bedacht door Frank Havermans met het idee om de vrijheid en het verband waarin we in vanzelfsprekendheid samen leven te vieren. Frank Havermans beschouwt zijn vrijheid als het grootste goed. Niet alleen de vrijheid om vrij te denken en te handelen, maar ook de vrijheid om te bewegen tussen de Europese landen. Deze gedachten hebben hem geïnspireerd om 'de Grenskapel' te ontwerpen voor de gemeente Gennep en Goch.

De kapel die hij ontworpen heeft komt precies met zijn langsrichting midden over de grens te staan. Naar boven kijkend vanuit de grenskapel neemt de bezoeker de grens in licht waar dat door de stippellijn naar binnen valt en de werkelijke grens is. Als de zon schijnt verschijnt een stippellijn van licht geprojecteerd op de witte binnenwand en op de grond. De grenslijn die normaal een vaststaand gegeven is verplaatst zich langzaam door middel van het zonlicht dat van oost naar west draait.

Eén keer per dag valt de zon precies boven de stippellijn en wordt deze precies op de werkelijke grens geprojecteerd. Dit spel kun je als je er op het juiste moment bent en de zon schijnt vanaf de banken en de twee toegevoegde stoelen beleven. Zonder zon maar met

daglicht is de stippellijn boven het hoofd een prachtige werkelijkheid van een anders onzichtbare grens die net langs het pad ligt.

COMMUNICATIE EN BEKENDMAKING

Het besluit wordt gecommuniceerd aan de bezwaarmakers en aan de vergunning aanvrager.

JURIDISCHE ASPECTEN

De bezwaarmakers kunnen gedurende zes weken na de verzenddatum van de brief een beroepschrift indienen bij de rechtbank Limburg.

FINANCIËN

N.v.t.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Dit voorstel heeft geen personele gevolgen.

UITVOERING / VERVOLG

De verleende omgevingsvergunning voor het plaatsen van een tijdelijke (voor maximaal tien jaar) kunstwerk aan de Veedijk te Ottersum wordt definitief verstrekt.

De bezwaarmakers en vergunning aanvrager worden hierover geïnformeerd.

BIJLAGEN

1. Advies CBG
2. Advies CRK
3. Brief namens college aan aanvrager
4. Brief namens college aan bezwaarmakers